

AFWIJKINGEN, GEBIEDSGERICHTE PRIORITERING EN PLANDOELSTELLINGEN VOOR OPPERVLAKTEWATER

Veronique Van Den Langenbergh, VMM

Afwijkingen

Gebiedsgerichte prioritering

Plandoelstellingen

Afwijkingen – Waarom?

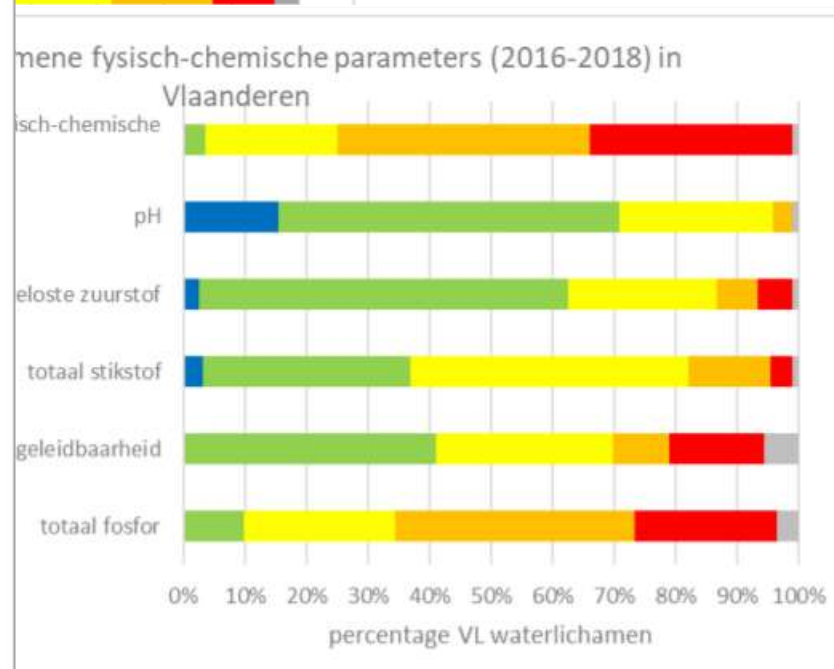
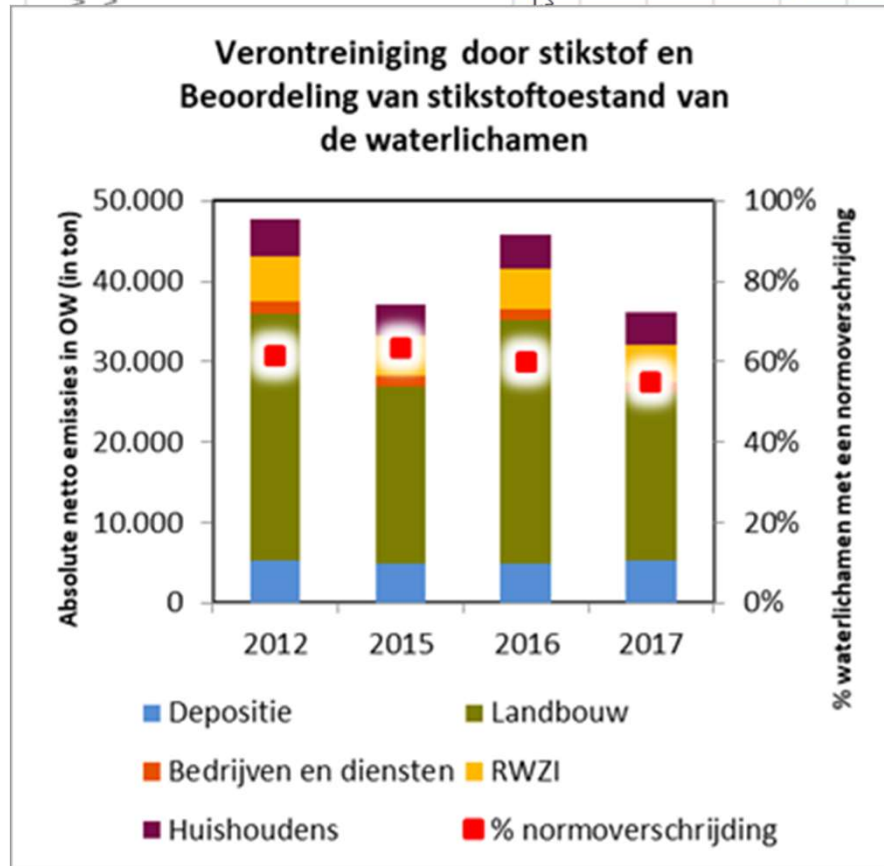
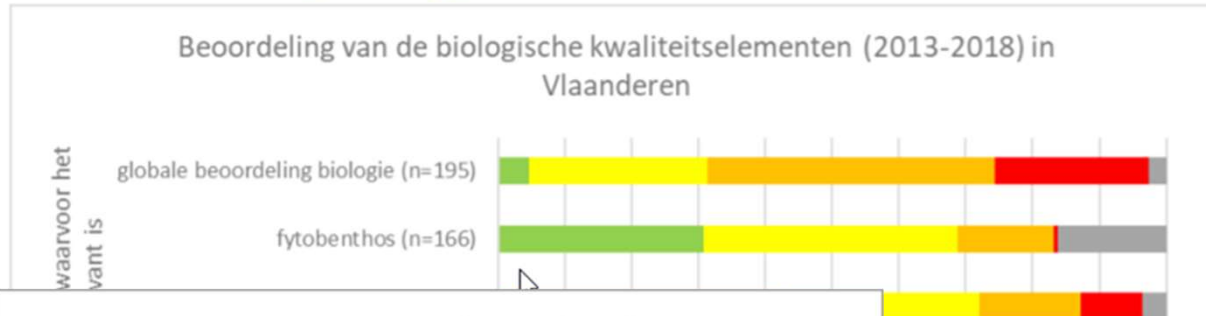

VL11_117 Zwartebeek

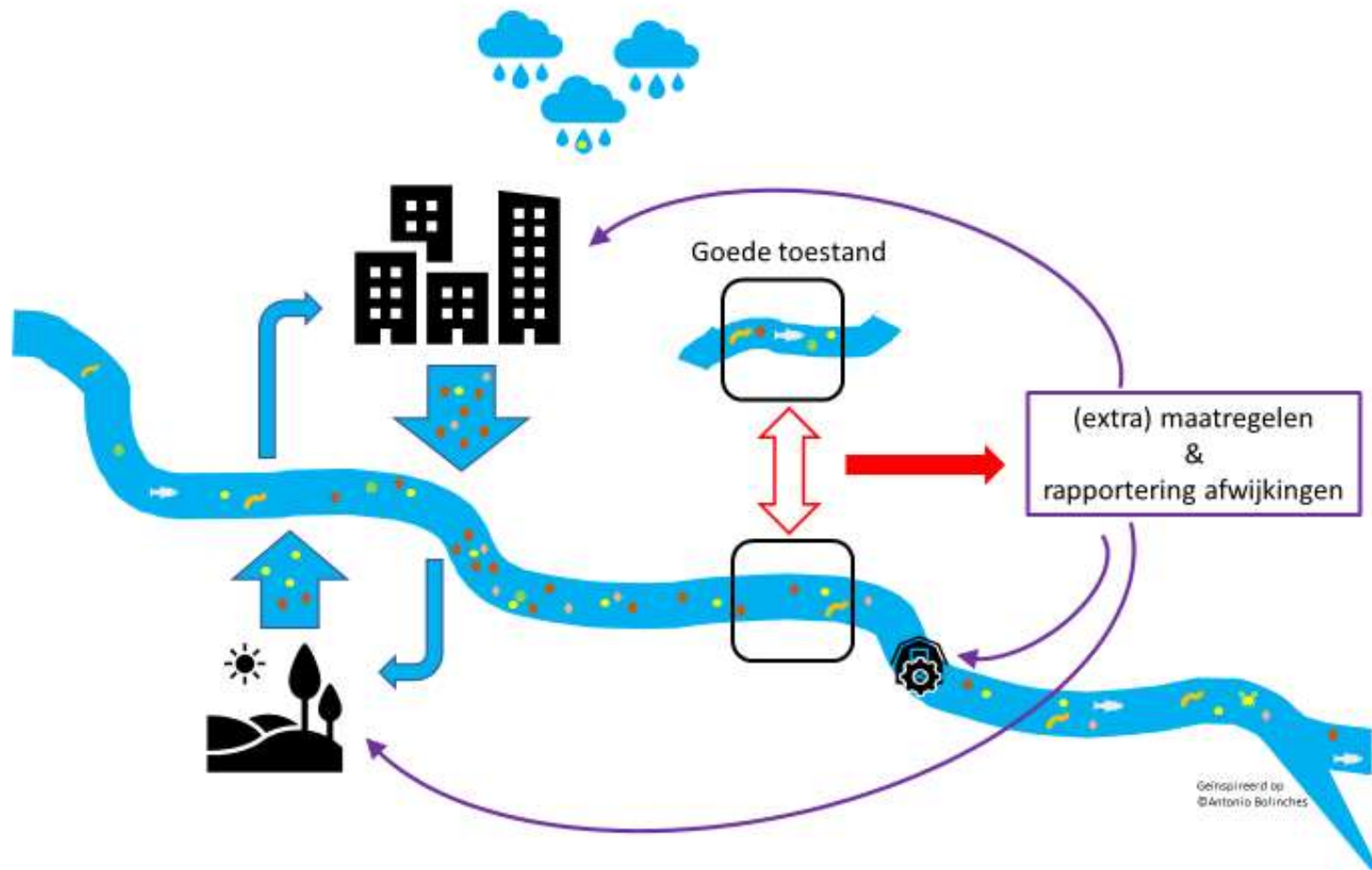
© JCapitão

Afwijkingen – Waarom?

Afwijkingen – Waarom ?

Geïnspireerd op
©Antonio Bolinches

©Antonio Bolinches

Afwijkingen – Wat ?

Afwijking	Reden
Termijnverlenging	technisch onhaalbaar
	disproportionele kosten
	natuurlijke omstandigheden
Minder strenge doelstellingen	Waterlichamen zijn dermate aangetast door menselijke activiteiten dat het behalen van de goede toestand onredelijk of disproportioneel kostelijk zou zijn
Tijdelijke achteruitgangen	misclassificatie (schijnbare achteruitgang)
	tijdelijke achteruitgang (ramp/overmacht)
Nieuwe verandering of nieuwe activiteiten van duurzame menselijke ontwikkeling	het niet voorkomen van achteruitgang van de toestand
	het niet voorkomen van achteruitgang van een zeer goede toestand naar een goede toestand

Afwijkingen – Hoe ?

SGBP3: Rapportering afwijkingen op basis van “state of play” benadering (=aanvang planperiode) ipv “forecast” benadering (=einde planperiode)

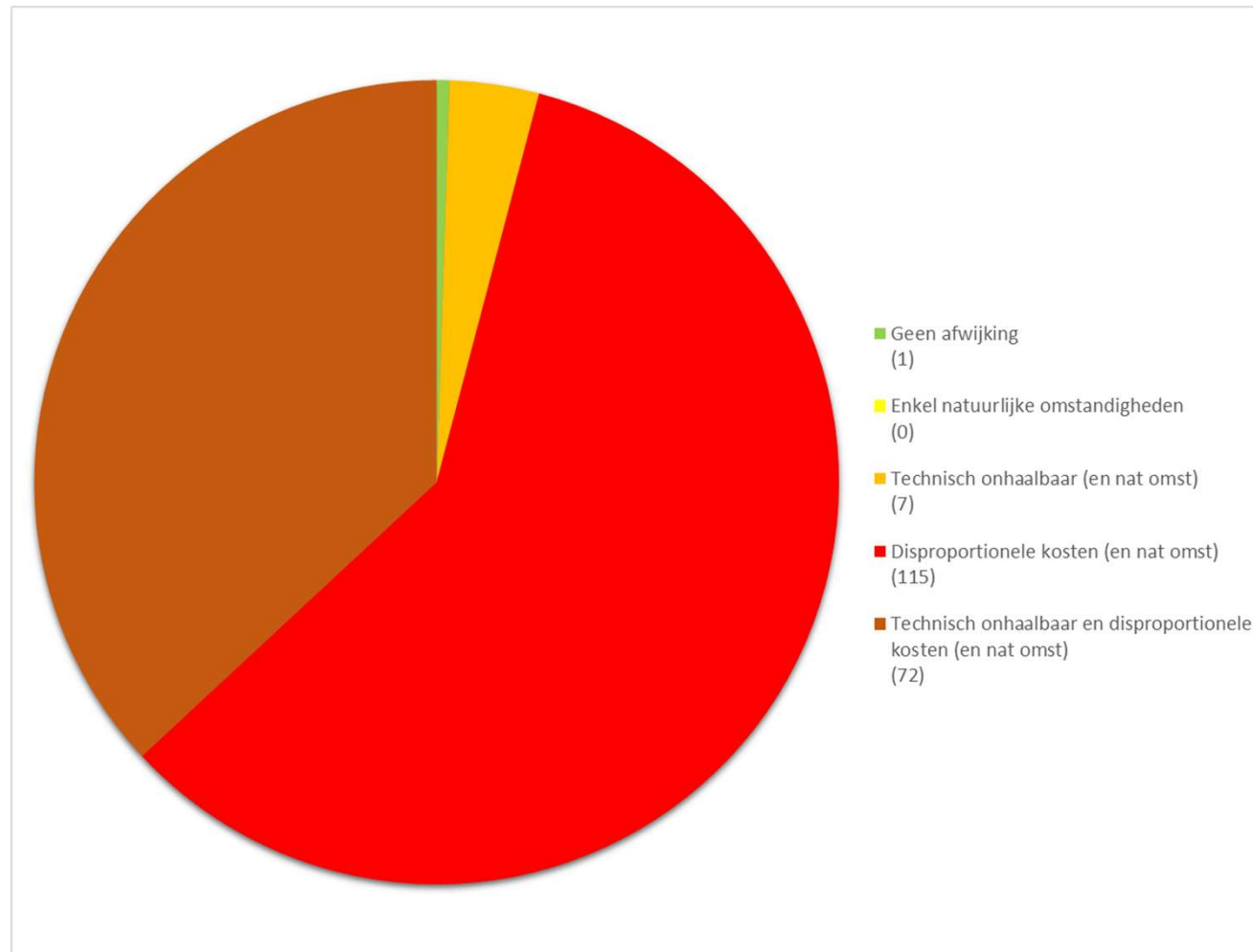
- voor alle WLn waarvoor geen GT in 2021 (aanvang PP) wordt afwijking “termijnverlenging” gerapporteerd op basis van:
  - disproportionele kosten
  - technische onhaalbaarheid
  - natuurlijke omstandigheden
  - of combinatie

SGBP4 (na 2027):

- afwijking termijnverlenging enkel nog owv natuurlijke omstandigheden
- indien GT niet haalbaar: minder strenge milieudoelstelling (dispro of technische onhaalbaarheid)

Afwijkingen

Gebiedsgerichte prioritering – Waarom?

- Nog veel waterlichamen niet in goede toestand
  - Doelafstand verschilt per waterlichaam
- > Goede toestand niet overal haalbaar tegen 2027**

Mapro bevat:

- Generieke maatregelen (Vlaanderen breed van toepassing)
  - aangevuld met gebiedspecifieke acties
- > stapsgewijs bereiken goede toestand**

Gebiedsgerichte prioritering – Hoe?

- indeling OWL in 6 klassen (voorheen 3 klassen)
- indeling op basis van diverse criteria: doelafstand, trend, aanwezige drukken, aanwezigheid beschermde gebieden, potenties voor realiseren van win-wins, terreinkennis, lopende en geplande projecten, ...

Gebiedsgerichte prioritering – Wat?

Goede toestand niet overal haalbaar tegen 2027

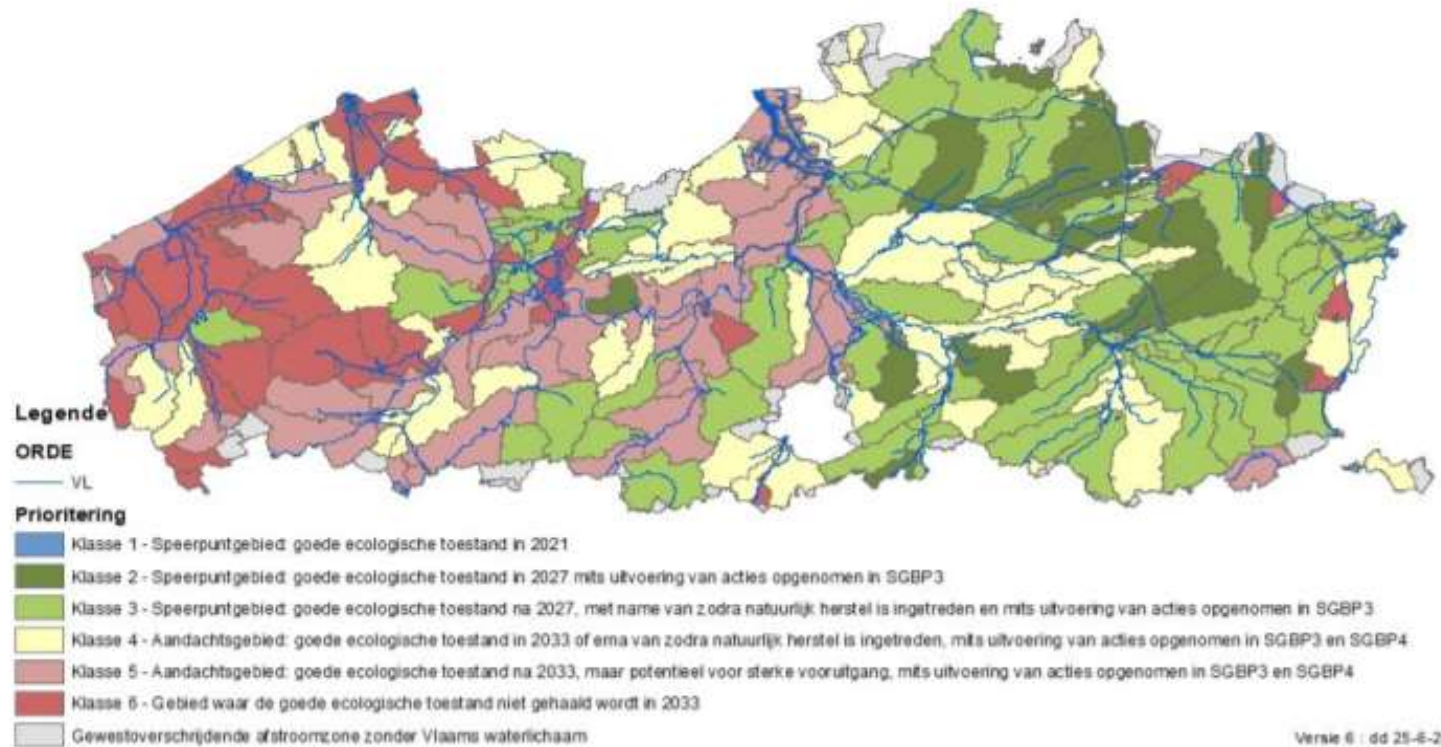
-> fasering noodzakelijk

Indeling		GET/GEP in ...	WL-specifieke acties in Mapro3, Mapro4 of later
Klasse 1	speerpuntgebied	2021 of vroeger	Geen (generiek beleid)
Klasse 2	speerpuntgebied	2027	Mapro 3
Klasse 3	speerpuntgebied	2027 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel	Mapro 3
Klasse 4	aandachtsgebied	2033 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel	Mapro 3 & 4
Klasse 5	aandachtsgebied	na 2033	Mapro 3 & 4 & later
Klasse 6		na 2033	Geen waterlichaamspecifieke acties in Mapro3 (wel generiek beleid)

Gebiedsgerichte prioritering – Waar?

Gebiedsgerichte prioritering

Gebiedsgerichte prioritering – Wanneer?

Indeling		GET/GEP in ...	WL-specifieke acties in Mapro3, Mapro4 of later
Klasse 1	speerpuntgebied	2021 of vroeger	Geen (generiek beleid)
Klasse 2	speerpuntgebied	2027	Mapro 3
Klasse 3	speerpuntgebied	2027 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel	Mapro 3
Klasse 4	aandachtsgebied	2033 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel	Mapro 3 & 4
Klasse 5	aandachtsgebied	na 2033	Mapro 3 & 4 & later
Klasse 6		na 2033	Geen waterlichaamspecifieke acties in Mapro3 (wel generiek beleid)

Plandoelstellingen – Waarom ?

SGBP3

- Goede toestand nog niet bereikt
  - Afwijkingen -> State of play
  - Afwijkingen Termijnverlenging
  - Gebiedsgerichte prioritering
- > Geen vrijgeleide om niets te doen

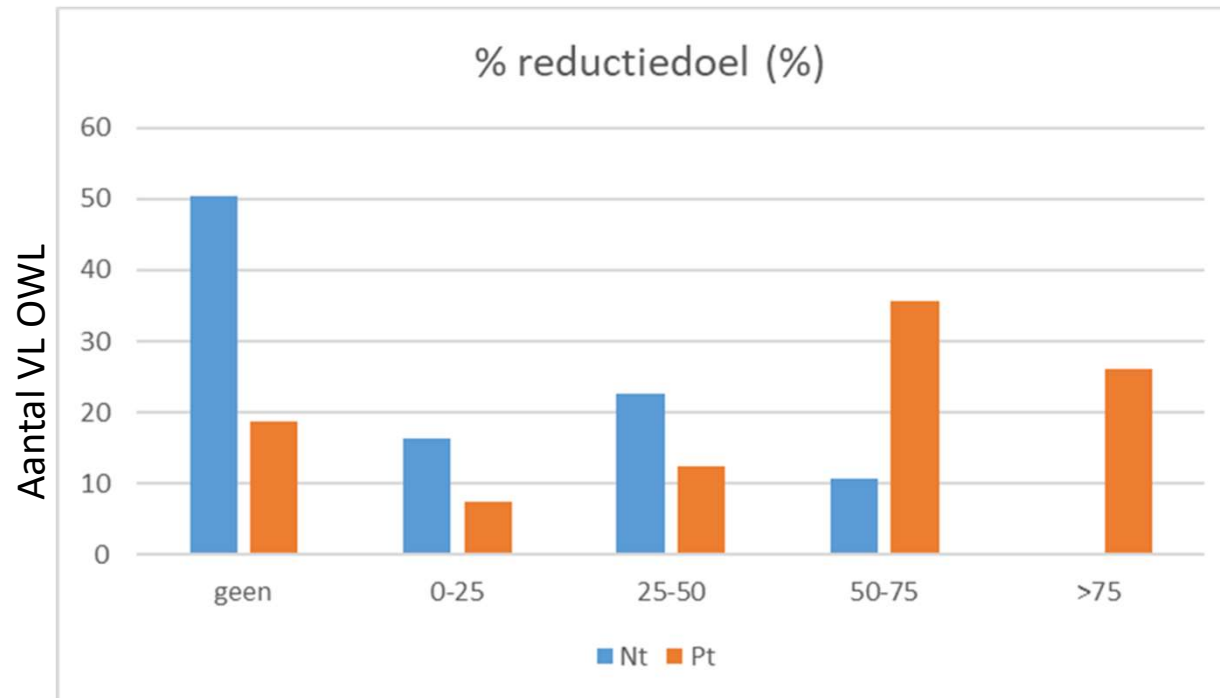

Plandoelstellingen – Hoe ?

Op basis van reductiedoel

- de vracht (in kg) die minstens aan netto emissie verminderd moet worden om de milieukwaliteitsnorm te halen
- voor totaal stikstof & fosfor
- niveau afstroomzone Vlaamse oppervlaktewaterlichamen (OWL)
- uitgaande van een goede toestand stroomopwaarts OWL
- toewijzing aan sectoren huishoudens+RWZI, industrie en landbouw volgens bijdrage in netto-emissie (Nt ook atmosferische depositie)
- gebaseerd op gemeten en gemodelleerde data uit periode 2015-2017

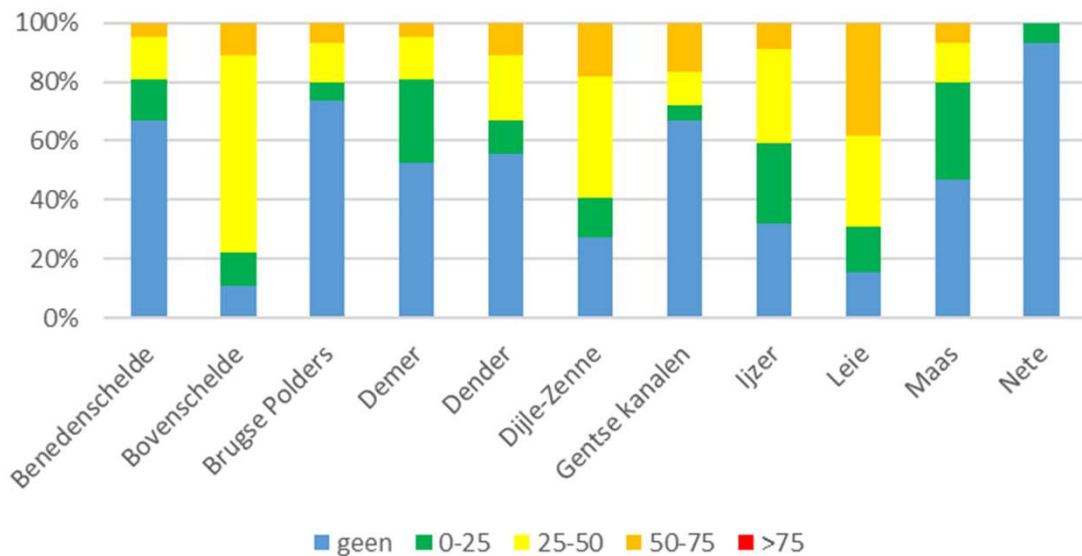
Plandoelstellingen – Hoe ?

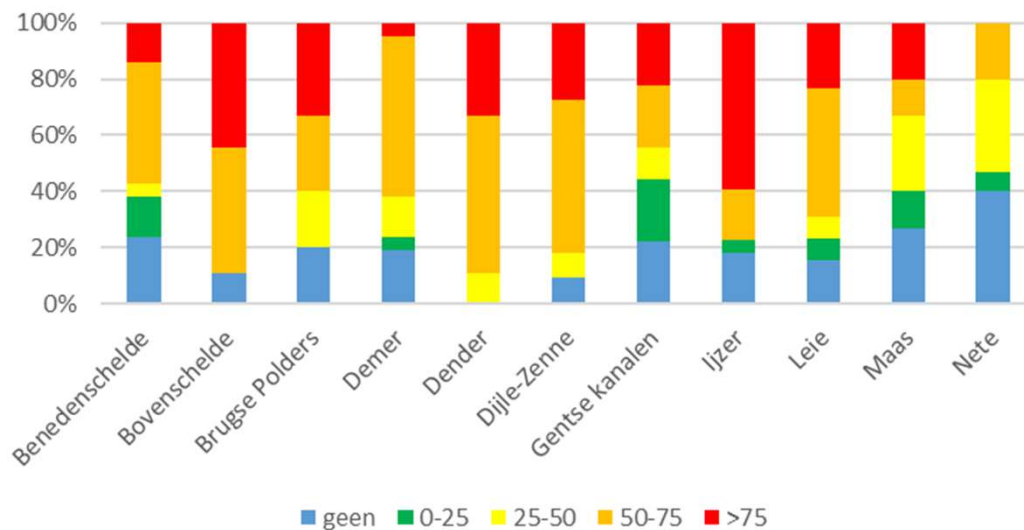
**Geen = voldoet aan norm of oww
bovenstroomse randvoorwaarde**

% reductiedoel per bekken - Nt

% reductiedoel per bekken - Pt

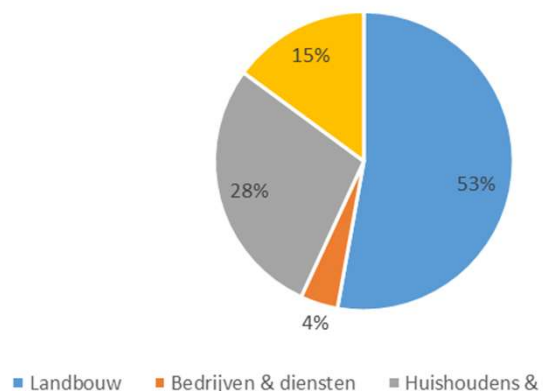
Plandoelstellingen – Wat ? Wanneer?

Indeling		Plandoelstelling SGBP3/2027	GET/GEP in ...
Klasse 1	speerpuntgebied	behoud van GET/GEP	2021 of vroeger
Klasse 2	speerpuntgebied	volledig reductiedoel N en P	2027
Klasse 3	speerpuntgebied	volledig reductiedoel N en P	2027 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel
Klasse 4	aandachtsgebied	1/2 reductiedoel N en P	2033 of later, afhankelijk van natuurlijk herstel
Klasse 5	aandachtsgebied	1/3 reductiedoel N en P	na 2033
Klasse 6		1/3 reductiedoel N en P	na 2033

Plandoelstellingen – Wie ?

Nt reductiedoel -5,2 mio kg (16%)

Pt reductiedoel -1,1 mio kg (51%)

Reductiedoel

	Stikstof	Fosfor
Totale hoeveelheid (kg)	146700	7600
Percentage reductie tov. jaarvrucht	41	50
Aandeel landbouw (kg)	96900	2200
Aandeel huishoudens en RWZI (kg)	29400	3500
Aandeel bedrijven en diensten (kg)	6400	1800
Aandeel atmosferische depositie (kg)	13800	

Opmerking bij bovenstaande cijfers: de berekende waarden zijn afgerond op 100 kg, waardoor de som van de 4 laatste rijen niet steeds volledig overeenkomt met het totaal op de 1ste rij.

Ontwerp SGBP3

Voor elk Vlaams waterlichaam:

- Gebiedsgerichte prioritering
- Afwijkingen en
- Plandoelstellingen

<https://www.volvanwater.be/geoloket/overzicht-oppevlaktewaterlichamen>

Fiche: Reductiedoelen en afwijkingen

Ontwerp SGBP3

Voorbeeld: VL05_70 Dender

Gebiedsgerichte prioritering

klasse 5 : Aandachtsgebied

Goede Ecologische Toestand/potentieel na 2033, maar potentieel voor sterke vooruitgang (mits uitvoering acties opgenomen in SGBP3 en SGBP4)

Afwijkingen

Reductiedoel

Voorkomen achteruitgang

Tijdelijke achteruitgang. Dit water bevat fytoplankton. Dit is te wijten aan de toename van de waterstand in 2018, die een sterkere ontwikkeling veroorzaakt.

Goede toestand

Termijnverlenging: ja

- o Technisch onhaalbaar: ja
- o Disproportionele kosten: ja
- o Natuurlijke omstandigheden: ja

	Stikstof
Totale hoeveelheid (kg)	62300
Percentage reductie tov. jaarvrucht	51
Aandeel landbouw (kg)	3700
Aandeel huishoudens en RWZI (kg)	4600
Aandeel bedrijven en diensten (kg)	0
Aandeel atmosferische depositie (kg)	

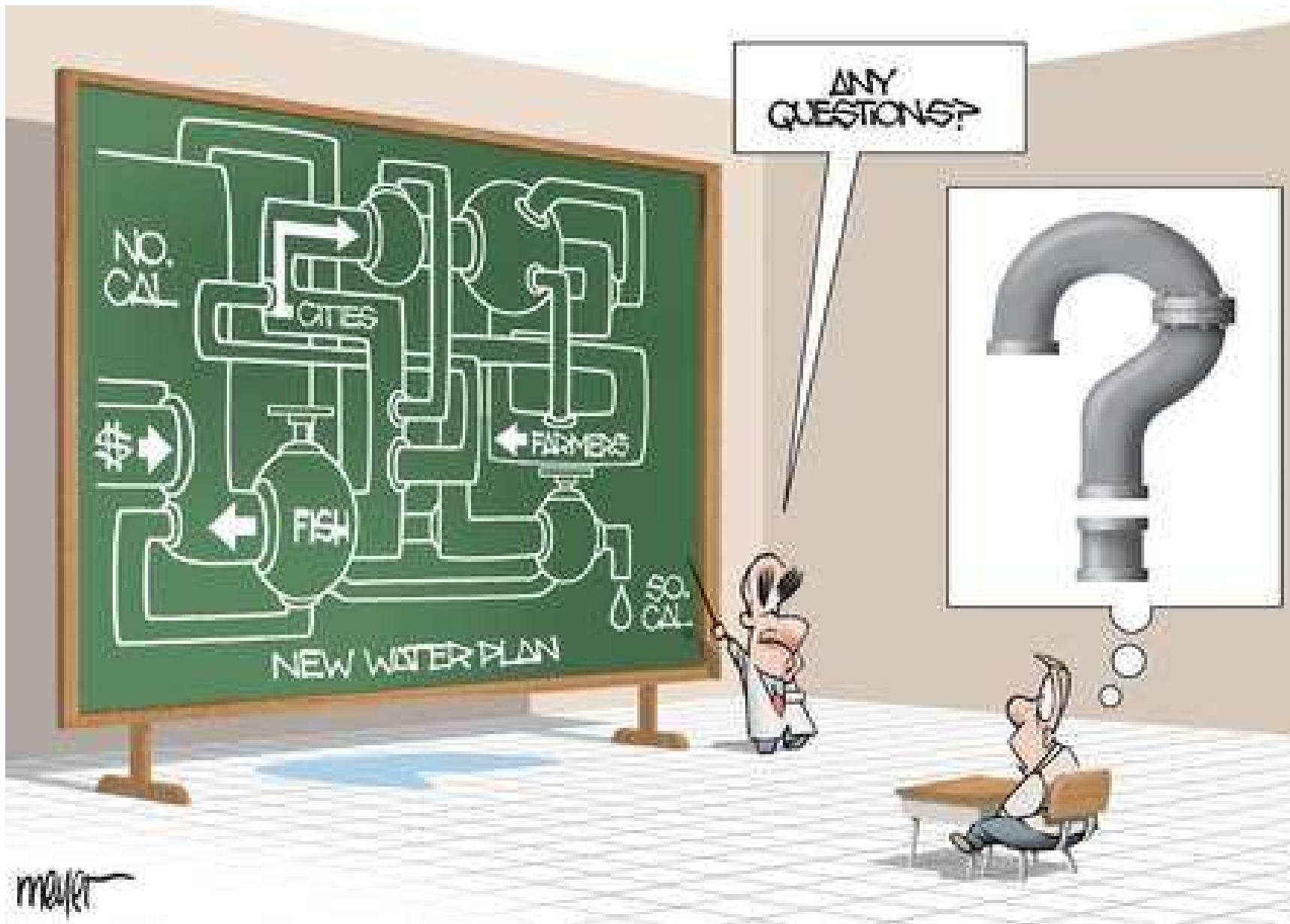
Plandoelstelling
Eén derde van reductiedoelen N en P te realiseren tegen 2027

Ontwerp SGBP3

Inspraak

- Gebiedsgerichte prioritering
- Maatregelen om doelafstand te dichten

mayer